



Bruksela, dnia 24 czerwca 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 41/2010

Wspólne spotkanie parlamentarne

nt. „Europejska Wspólnota Energetyczna - rozwiązanie na miarę XXI wieku”

Bruksela, 7 i 8 czerwca 2010 r.

W dniach 7 i 8 czerwca br. w Parlamencie Europejskim (PE) w Brukseli odbyło się wspólne spotkanie parlamentarne nt. „Europejska Wspólnota Energetyczna - rozwiązanie na miarę XXI wieku”, w którym udział wzięli parlamentarzyści z PE i z parlamentów narodowych. Debatę zorganizowano w związku z inicjatywą stworzenia wspólnoty energetycznej państw UE, którą na początku maja wysunęli wspólnie przewodniczący PE **Jerzy Buzek** oraz były przewodniczący Komisji Europejskiej **Jacques Delors**. Spotkaniu przewodniczyli Jerzy Buzek – przewodniczący Parlamentu Europejskiego i **Javier Rojo Garcia** - przewodniczący hiszpańskiego Senatu. Głównymi tematami, poruszonymi podczas spotkania, były: wspólny rynek energii, zrównoważona gospodarka energetyczna i bezpieczeństwo dostaw.

Ze strony polskiej w spotkaniu udział wzięli: senator **Edmund Wittbrodt** – przewodniczący Komisji Spraw Unii Europejskiej oraz poseł **Krzysztof Tyszkiewicz** – członek Komisji do Spraw Unii Europejskiej i poseł **Anna Zalewska** – członek Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

1. Debata

Podczas wspólnego posiedzenia stwierdzono, że zrównoważony rozwój, konkurencyjność i bezpieczeństwo dostaw będą filarami nowej wspólnoty energetycznej UE. Pierwszym krokiem do wprowadzenia w życie takiego porozumienia ma być zapewnienie wzajemnego połączenia krajowych sieci energetycznych.

Otwierając wspólne posiedzenie parlamentarzystów, przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Jerzy Buzek** opowiedział się za utworzeniem europejskiej wspólnoty obejmującej w pełni funkcjonujący jednolity rynek energii, na którym współpracują ze sobą zintegrowane systemy przesyłowe, odpowiednie czynniki korygujące zapewniają stabilizację

cen a innowacje przyczyniają się do rozwoju technologicznego. Podkreślił, że: „Ludzie mają duże oczekiwania i musimy im sprostać”. Jerzy Buzek stwierdził, że utworzenie wspólnoty energetycznej będzie wspierać budowa sieci i instalacji magazynowania energii oraz zakrojone na szeroką skalę badania naukowe (dotyczące energii ze źródeł odnawialnych, jej wydajnej produkcji i eksploatacji) i połączenie zasobów energetycznych. „Musimy wdrożyć istniejącą legislację i nadać jej konkretny kształt”, podkreślił Jerzy Buzek, apelując o polityczne wsparcie tej inicjatywy przez parlamenty i rządy państw członkowskich. Głównymi elementami propozycji wspólnoty energetycznej jest rozbudowa połączeń międzysystemowych, ustanowienie wspólnotowego funduszu na sfinansowanie badań naukowych nad nowymi technologiami oraz tworzenie konsorcjów zakupowych ropy i gazu.

Przewodniczący Senatu Hiszpanii **Javier Rojo Garcia** zauważył, że energia może i będzie wpływać na kierunki rozwoju Unii Europejskiej. W jego opinii polityka energetyczna powinna zapewniać poczucie bezpieczeństwa, być przyjazna dla środowiska oraz przyczyniać się do wzrostu dobrobytu mieszkańców UE.

Prof. **Leigh Hancher** z uniwersytetu w Tilburgu była zdania, że sieć połączeń energetycznych to kamień węgielny na drodze do stworzenia konkurencyjnego rynku energii. „Jeżeli chodzi o energię to nie zapewniliśmy ani dostępu do niej po przystępnej cenie, ani jej ekologicznego charakteru. Poczyniliśmy pewne postępy w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego, ale czy to wystarczy?”, pytała.

Jacek Saryusz-Wolski (EPP, Polska) stwierdził, że sieć połączeń energetycznych stanowi warunek wstępny rozwoju energetyki odnawialnej, takiej jak energia wiatrowa czy energia słoneczna. Jest to też podstawowy krok na drodze do zmniejszenia emisji CO₂. „Energia nie jest jedynie produktem gospodarczym. Stanowi ona o bezpieczeństwie i sile geopolitycznej”.

Prof. **Marc Van Der Woude** z Uniwersytetu Erazma w Rotterdamie powiedział, że w polityce energetycznej nastąpił raczej regres, a nie postęp i zaproponował, żeby w celu ułatwienia współpracy, UE przyjęła w dziedzinie energii podobny model do systemu z Schengen, który umożliwia swobodne przemieszczanie się obywateli po Europie.

W międzyczasie szwedzki przedstawiciel grupy Zielonych / Wolnego Przymierza Europejskiego podkreślił potrzebę solidarności. „Potrzebujemy solidarności, żeby w razie braku wiatru w Szwecji, Hiszpania podzieliła się z nami swoją energią słoneczną”.

Litewski przedstawiciel grupy S&D **Zigmantas Balčytis** stwierdził, że bez suwerennego rynku energii, Unia Europejska przegra z innymi krajami w zakresie konkurencyjności. Dlatego właściwym pierwszym krokiem byłoby stworzenie grupy odpowiedzialnej za zakup gazu.

Hiszpański minister ds. energii **Pedro Luis Marín Uribe** powiedział, że „aby mieć prawdziwy rynek wewnętrzny, musimy zdywersyfikować nasze wewnętrzne dostawy energii.

Poprzednie kryzysy pokazały, jak niebezpieczne jest uzależnienie się od jednego dostawcy energii”. Minister zaznaczył, że chociaż wejście w życie Traktatu z Lizbony ma fundamentalne znaczenie dla unijnej polityki energetycznej, to brak zapisów traktatowych nie przeszkadzał wcześniej w tworzeniu prawa energetycznego niższego rzędu. Przypomniał tu o III pakiecie energetycznym, który powinien być transponowany do porządku prawnego krajów członkowskich najpóźniej do końca marca 2011 roku.

W opinii wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej ds. konkurencji **Joaquina Almunia**, przyszła wspólnota energetyczna powinna działać w oparciu o „trzy filary” – konkurencyjność, bezpieczeństwo dostaw i zrównoważony rozwój. Ponadto, powinna ona być w stanie zabezpieczyć dostawy energii konsumentom i przemysłowi po rozsądnych cenach. Ponieważ jednak jednolity rynek energii nie powstanie od razu, należy się skoncentrować na współpracy regionalnej. Wsparciem tego typu działań powinien być międzyparlamentarny dialog, którego prowadzenie powinno stać się zasadą a nie wyjątkiem.

2. Stanowisko przedstawione przez senatora Edmunda Wittbrodta podczas dyskusji

W opinii senatora Wittbrodta, wydarzenia z ostatnich kilku lat wyraźnie dowiodły, że problem bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej przestał być tematem *stricto* medialnym, ale stanowi materialną groźbę, zagrażającą naszej egzystencji. Pomimo zaangażowania wielu krajów, w tym Polski, w poszukiwaniu najlepszych rozwiązań systemowych, opartych o zasadę europejskiej solidarności, sytuacja nie uległa zasadniczej poprawie. W szczególności, narastają znaczne opóźnienia w realizacji różnych inicjatyw w tym zakresie, chociażby na rzecz rozbudowy europejskiej infrastruktury energetycznej. W ocenie senatora Wittbrodta, dla zjednoczonej Europy nie ma innej alternatywy, jak natychmiastowe podjęcie wspólnych, bardziej skutecznych działań na rzecz dokończenia budowy unijnego rynku energii, gwarantującego ciągłość dostaw paliw i samej energii po konkurencyjnych cenach. Aby Europa mogła szybciej przejść z fazy politycznych deklaracji do rzeczywistych działań, zasadnym byłoby wyjaśnienie, na przykład na forum Parlamentu Europejskiego, kto zyskuje, a kto traci na wspólnej polityce energetycznej. Wypracowanie *consensusu* w tej kwestii pozwoliłoby mniej zaangażowanym krajom członkowskim uniknąć w przyszłości kosztów działań antykryzysowych w obszarze wspólnego rynku energii, które z podobnych względów ponoszą obecnie ratując strefę euro.

Senator Wittbrodt zwrócił uwagę, że katastrofalne powodzie, które dotknęły ostatnio Polskę oraz inne kraje europejskie, są najlepszym dowodem, że wspólny system bezpieczeństwa energetycznego, to nie tylko wąsko rozumiana ochrona przed nadmiernym uzależnieniem się od jednego, czy dwóch dostawców ropy i gazu, ale również gwarancja dostaw energii, pomimo zniszczenia części infrastruktury technicznej, w tym elektrowni i sieci przesyłowych. Im wcześniej zrozumiemy, że tego typu zagrożeniom można sprostać jedynie wspólnym wysiłkiem, tym mniejsze będą koszty społeczne i gospodarcze dotychczasowych zaniedbań. Ciągający się kryzys finansowo-gospodarczy nie sprzyja realizacji odważnych wizji i

projektów, które się wiążą z wydatkowaniem nowych środków finansowych. Trudno się dziwić, że kraje najbardziej dotknięte kryzysem, albo kraje muszące sprostać globalnej konkurencji ze strony Stanów Zjednoczonych, Chin, czy Indii, nie są gotowe do wydatkowania nowych środków. Należy więc oczekiwać, że nowy budżet UE na lata 2014-2020, może okazać się zbyt skromny w stosunku do potrzeb. Dlatego, należy wyznaczyć obszar kilku absolutnie priorytetowych działań, które powinny być stale monitorowane przez odpowiednie instytucje europejskie. Być może byłoby także zasadnym, aby projekty energetyczne były w większym stopniu finansowane z Europejskiego Funduszu Spójności.

Senator Wittbrodt podkreślił, że Polska jest jednym z tych krajów, które jako pierwsze optowały za utworzeniem wspólnego systemu bezpieczeństwa energetycznego. Niezależnie od specyficznych uwarunkowań geopolitycznych, a także ograniczonych zasobów ropy i gazu, polska polityka energetyczna jest zgodna z unijnymi priorytetami. Równocześnie, historyczne doświadczenia upoważniają Polskę do wskazywania potencjalnych szans i zagrożeń mających istotny wpływ na przyszłość Europejskiej Polityki Energetycznej. W szczególności, Polska popiera:

- budowę i rozbudowę infrastruktury do przesyłu gazu ziemnego, w tym interkonektorów;
- zacieśnienie współpracy energetycznej z innymi krajami, w ramach Partnerstwa Wschodniego;
- wypracowanie spójnego stanowiska UE w sprawie przyszłości Traktatu Karty Energetycznej;
- partnerską współpracę UE – Rosja, z poszanowaniem zasady solidarności wobec wszystkich krajów członkowskich;
- zacieśnienie partnerstwa energetycznego UE z krajami trzecimi, w tym, z regionu Morza Kaspijskiego;

zrównoważony rozwój europejskiej energetyki, która z jednej strony będzie przyjazna środowisku naturalnemu, z drugiej bardziej uwzględni różnorodność uwarunkowań, w jakich się znajdują poszczególne kraje członkowskie.

3. Dyskusja w grupach roboczych

Dalsza część obrad odbywała się w trzech grupach roboczych.

• GRUPA I

Obradom grupy I nt. *Bezpieczeństwo energetyczne – dywersyfikacja, solidarność i współzależność w obszarze dostaw energii* przewodniczyli **Hannes Swoboda** (S&D, Austria) oraz **Cecilie Tenjford-Toftby** (Szwecja, Riksdag). Sprawozdawcą tej grupy został **Jacek Saryusz-Wolski** (EPP, Polska).

Sprawozdawca Parlamentu Europejskiego ds. bezpieczeństwa dostaw gazu, poseł **Jacek Saryusz-Wolski**, podkreślił, że bezpieczeństwo dostaw energii w przyszłości może zostać

zapewnione po spełnieniu dwóch warunków. Po pierwsze, Unia Europejska musi przemawiać w sprawach energii jednym głosem. Po drugie, konieczne jest uznanie geopolitycznego wymiaru energetyki, co będzie wymagało stworzenia skutecznej zewnętrznej polityki energetycznej UE.

Eurodeputowany Saryusz-Wolski stwierdził również, że głównym wyzwaniem przyszłej polityki energetycznej w całej UE jest „pogodzenie solidarności energetycznej między państwami członkowskimi z wolą polityczną państw członkowskich do określania w sposób autonomiczny krajowych polityk energetycznych” i określenie tzw. *energy mix*. W celu stawienia czoła temu wyzwaniu, konieczna jest odpowiednia wola polityczna i skonstruowanie właściwego instrumentu prawnego. Niestety, poseł Saryusz-Wolski zauważył, że na przykładzie dyrektywy gazowej widać, jak rozbieżne są interesy różnych rządów. Efektywne funkcjonowanie jednolitego rynku wymaga jednolitego obszaru bezpieczeństwa energetycznego. W tym zakresie Unia Europejska osiągnęła pewien postęp, ale nie może on bazować jedynie na koalicji krajów biednych. Dlatego bezpieczeństwo energetyczne trzeba uznać za istotny element ogólnego bezpieczeństwa Unii Europejskiej. W związku z tym zapewnienie bezpieczeństwa dostaw gazu do Wspólnoty, w szczególności w sytuacjach kryzysowych, jest celem strategicznym.

W opinii Jacka Sarusz-Wolskiego strategia dotycząca bezpieczeństwa dostaw energii w perspektywie średnio- i długoterminowej będzie wymagać większego zróżnicowania dostaw, źródeł energii i dróg zaopatrzenia. Strategia ta powinna obejmować odpowiednie kraje trzecie, w szczególności te, których dotyczy europejska polityka sąsiedztwa. Inwestycje Wspólnoty powinny koncentrować się na infrastrukturze strategicznej jako infrastrukturze o pierwszorzędym znaczeniu, która może przyczynić się do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw.

Podczas debaty, prawie wszyscy uczestnicy zgodzili się, że dywersyfikacja źródeł energii i tras przesyłowych energii oraz solidarność między państwami członkowskimi są kluczowe dla uniknięcia poważnego kryzysu energetycznego w przyszłości.

W związku z tym kilku uczestników podkreśliło, że bezpieczeństwo energetyczne i dywersyfikacja dostaw energii w dużej mierze zależy od zbudowania nowej lub też modernizacji aktualnej infrastruktury przesyłowej. Powinno to zostać osiągnięte poprzez rozwój wzajemnych powiązań i interoperacyjność europejskiej sieci energetycznej w UE, w szczególności w dziedzinie gazu ziemnego, budowę nowych gazociągów i realizację projektów LNG.

Jednak parlamentarzyści nie doszli do porozumienia, co do tego, w jakim stopniu konieczne jest wypracowanie nowego podejścia, mającego na celu lepsze zintegrowanie polityki energetycznej w Unii Europejskiej. Podczas, gdy kilku parlamentarzystów zdecydowanie odrzuciło pomysły nowego traktatu ws. energii, co niedawno zaproponowali Jacques Delors i

Jerzy Buzek, inni uważali, że takie wzmocnienie ram prawnych byłoby korzystne i jest to absolutnie konieczne, aby osiągnąć stawiane przed Unią Europejską cele.

Część debaty poświęcona była również kwestii przyszłości źródeł energii, w szczególności znaczeniu energetyki jądrowej. Kilku mówców, w tym sprawozdawca Jacek Saryusz-Wolski, podkreślało, że UE będzie musiała w coraz większym stopniu opierać się na energetyce jądrowej. Jednak inni uczestnicy nadal sprzeciwiali się energetyce jądrowej ze względów bezpieczeństwa i fakt, że tworzy poważne problemy, związane z utylizacją odpadów radioaktywnych.

Ponadto, uczestnicy debaty omawiali kwestię opracowania skutecznej zewnętrznej polityki energetycznej. W tym celu należałoby mówić jednym głosem i podejmować spójne działania na rzecz pogłębienia partnerstwa UE z najważniejszymi dostawcami energii i krajami tranzytowymi.

Poseł Saryusz-Wolski podsumował debatę, podkreślając wymiar geopolityczny energetyki oraz fakt, że energia została wykorzystana jako „broń polityczna w kilku krajach Europy Wschodniej, w tym na Białorusi i Ukrainie”. Podkreślił również, że nadal niestety brakuje w niektórych państwach członkowskich UE silnej woli politycznej, aby stworzyć skuteczną politykę energetyczną UE. Z tego powodu państwa członkowskie Unii Europejskiej nie potrafią skutecznie zabezpieczyć się przed skutkami byłych i przyszłych kryzysów energetycznych.

• GRUPA II

Obradom grupy II nt. *Jednolity rynek energii – konkurencja, prawo i polityka cenowa* przewodniczyli **Guillermo Mariscal Anaya** (Hiszpania, Zgromadzenie Narodowe) i **Adina Joana Valean** (ALDE, Rumunia). Sprawozdawcą grupy został senator **Félix Lavilla Martinez** (Hiszpania, Senat).

Debatę rozpoczął pan **Rolf Strauch**, doradca Europejskiego Banku Centralnego, który przedstawił raport nt. problemów strukturalnych pt. „Rynki energetyczne i makroekonomia w strefie euro” (ang. *Energy markets and the euro area macroeconomy*). W swojej prezentacji, pan **Strauch** skoncentrował się na zagadnieniu, w jaki sposób rynki energii i ceny za energię wpływają na siłę nabywczą obywateli. Pan Strauch podkreślił, że w ciągu ostatniej dekady nastąpiły znaczne postępy w liberalizacji europejskiego rynku energii, co miało pozytywny wpływ na ceny energii dla konsumentów. Jednakże zauważył, że w dalszym ciągu trzy największe przedsiębiorstwa energetyczne kontrolują 48% rynku paliw, 64% rynku detalicznego gazu i 74% rynku detalicznego energii elektrycznej.

Eurodeputowana **Valean** wymieniła różne elementy przyczyniające się do utworzenia jednolitego rynku energii oraz podkreśliła potrzebę właściwego wdrożenia trzeciego pakietu dotyczącego wewnętrznego rynku energii.

Senator sprawozdawca **Lavilla Martinez** mówił o konieczności inwestowania w odnawialne źródła energii z korzyścią zarówno dla konsumentów, jak i przemysłu. Podkreślił potrzebę większych inwestycji w połączenia pomiędzy sieciami energetycznymi. Zaznaczył, że tam, gdzie rynek nie jest w stanie sam realizować określonych celów, konieczne jest wprowadzenie dodatkowych regulacji. Zintegrowany i zrównoważony jednolity rynek energii w Europie może służyć jako przykład dla krajów trzecich.

Parlamentarzyści koncentrowali się w swoich przemówieniach i zadając pytania na kwestii rozdziału (ang. *unbundling*) w sektorze energetycznym, co oznacza rozdział działalności dystrybucyjnej (usług dystrybucji realizowanych przez dystrybutora) od działalności wytwórczej (produkcja energii przez elektrownie) oraz działalności związanej z handlem energią (sprzedawcy). Chodzi o podział pomiędzy producentami i sprzedawcami energii, tymi, którzy są odpowiedzialni za dystrybucję energii i właścicielami sieci przesyłowych. Ponadto omawiano kwestię połączeń sieci energetycznych, rolę polityki konkurencji w tym zakresie oraz powiązania polityki energetycznej UE z bezpieczeństwem dostaw i zrównoważonym rozwojem.

W odniesieniu do kwestii rozdziału (ang. *unbundling*), eurodeputowana **Vălean** podkreśliła jasno, że jest to kluczowy element w realizacji jednolitego rynku energii, ale zaznaczyła, że konieczne jest osiągnięcie kompromisu w sprawie trzeciego pakietu nt. wewnętrznego rynku energii z niektórymi państwami członkowskimi, które nie były skłonne zgodzić się na całkowite rozdzielanie produkcji, przesyłu i dystrybucji.

W zakresie połączeń sieci energetycznych, debata koncentrowała się na tym, że niektóre państwa członkowskie nie inwestują w wystarczającym stopniu w te połączenia, czasami pośrednio wspierając w ten sposób swoich krajowych potentatów w tej dziedzinie. W odniesieniu do rynku gazu, podkreślano, że w projekcie nt. bezpieczeństwa dostaw gazu, który jest obecnie negocjowany z Parlamentem Europejskim, można znaleźć konkretne rozwiązania w tym zakresie.

W dyskusji podkreślano, że jednolity, połączony rynek energii jest warunkiem koniecznym dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, takich jak energia wiatrowa i słoneczna.

Odbyła się również dyskusja na temat potrzeby porozumienia w sprawie nowego traktatu, zmierzającego do stworzenia europejskiej wspólnoty energetycznej. W tym kontekście zgłoszono kilka zastrzeżeń w odniesieniu do możliwości, z punktu widzenia politycznego, osiągnięcia kompromisu ws. przeglądu traktatu i zatwierdzenia go w różnych państwach

członkowskich. Dlatego przede wszystkim zwracano uwagę na potrzebę skoncentrowania się na wdrażaniu przepisów, które zostały już przyjęte.

Innym zagadnieniem, które zostało poruszone, była kwestia przełożenia niższych cen hurtowych na obniżenie cen detalicznych dla konsumentów. Pan **Strauch** jednak stwierdził, że nie znaleziono wyraźnych dowodów na nadużycia na rynku w tym zakresie.

W podsumowaniu, senator sprawozdawca **Lavilla Martinez** podkreślił potrzebę inwestowania w badania i rozwój, w szczególności w zakresie odnawialnych źródeł energii. Poseł **Mariscal** zamykając debatę podkreślił, że połączenie sieci energetycznych i inwestowanie w odnawialne źródła energii to główne zagadnienia, którymi należy się zająć w celu utworzenia prawdziwej europejskiej wspólnoty energetycznej w XXI wieku.

- **Grupa III**

Obradom grupy III nt. *Energia a środowisko – nowe oraz odnawialne źródła energii i technologie* przewodniczyli eurodeputowany **Claude Turmesa** (Zieloni, Luksemburg) i senator **José Ignacio Palacios Zuasti** (Hiszpania, Senat). Sprawozdawcą grupy był poseł **Jesús Alique Lopez** (Hiszpania, Zgromadzenie Narodowe).

Poseł **Turmes** i senator **Palacios Zuasti**, współprzewodniczący grupy roboczej, otworzyli obrady przedstawiając kilka ogólnych uwag. Zaznaczyli, że temat efektywności energetycznej odgrywa ważną rolę w odniesieniu do kwestii energetyki i poszanowania środowiska naturalnego. Drugą ważną kwestią wartą dyskusji jest wartość dodana i potencjalny wkład nowej wspólnoty energetycznej w porównaniu do obecnie już istniejących możliwości działania, zawartych w traktacie.

Przedstawiciel Komitetu Ekonomiczno-Społecznego podkreślił, że problemy przyszłych dostaw energii i konkurencyjności w Europie mogą być niedoceniane i dlatego potrzebne są natychmiastowe działania w tym zakresie.

Debata koncentrowała się na następujących zagadnieniach: poszanowaniu dla środowiska naturalnego i redukcji emisji CO₂, badaniach i nowoczesnych technologiach, promowaniu odnawialnych źródeł energii, konkurencyjności i cenach energii, sieci energetycznych i magazynowaniu energii ze źródeł odnawialnych, podatkach i długoterminowych celach i planach w zakresie polityki energetycznej.

Większość mówców była zdania, że współpraca w zakresie polityki energetycznej powinna zostać wzmocniona a także, że w celu ochrony środowiska, emisje CO₂ i innych szkodliwych substancji powinny zostać zmniejszone.

Uczestnicy zgodzili się, co do potrzeby rozwiązania problemów nie tylko w krótkim okresie, ale także konieczności prowadzenia dyskusji na temat planowania długoterminowego. W celu zredukowania emisji, potrzebne są długoterminowe projekty, ponieważ konieczne jest daleko idące planowanie i modernizacja, czy też zmiana infrastruktury (sieci, urządzeń produkcyjnych, itp.). Dostępność paliw kopalnych być może osiągnęła już swój najwyższy poziom i od tego momentu będzie się stale zmniejszać, dlatego konieczne jest zwiększanie udziału energii odnawialnej w tzw. *energy mix*.

Kilku mówców podkreśliło, że efektywność energetyczna nie może być postrzegana jako samodzielny, odrębny cel polityki energetycznej. Może ona bowiem odgrywać rolę w ograniczeniu zależności od importu paliw kopalnych oraz w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw.

Sytuacja gospodarcza w Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich była kolejnym ważnym elementem w dyskusji. Parlamentarzyści podkreślali, że Europa musi zwiększyć swoją konkurencyjność poprzez wprowadzenie rozsądnych cen energii dla przemysłu, jak również dla obywateli. Wielu mówców zwracało uwagę, że Europa może stać się liderem w energetyce odnawialnej - energii produkowanej przez przybrzeżne elektrownie wiatrowe, energię słoneczną, CCS, inteligentne sieci połączeń, itp., pod warunkiem, że zostaną zastosowane odpowiednie bodźce i zachęty. Rozwój energetyki odnawialnej z kolei doprowadzi do powstania nowych miejsc pracy i rozwoju gospodarczego, więc wart jest inwestycji.

W odniesieniu do zastosowania odpowiednich bodźców, podkreślano, że rozwijanie niektórych form energetyki odnawialnej wymaga zachęt finansowych. Istnieją różne poglądy na temat opodatkowania energii, ponieważ wprowadzenie opodatkowania może prowadzić do podniesienia cen za energię. Konieczne jest porównanie całkowitego kosztu produkcji energii ze źródeł odnawialnych z łącznym kosztem innych form pozyskiwania energii. W tym kontekście odwołano się do katastrofy ekologicznej w związku z wyciekami ropy naftowej w Zatoce Meksykańskiej.

Zwrócono również uwagę na fakt, że chociaż technologia inteligentnych sieci połączeń energetycznych, energii słonecznej, wiatrowej i wykorzystania różnych form biomasy jest dostępna, ważne pozostają badania i rozwój. Ważne jest również to, by odnawialne źródła energii miały zapewniony dostęp do rynku. W tym kontekście mówiono o konieczności przeglądu perspektywy finansowej w celu zapewnienia odpowiedniego finansowania odnawialnych źródeł energii, nowych form pozyskiwania energii i efektywności energetycznej.

Na koniec odbyła się dyskusja na temat różnic między państwami członkowskimi w zakresie pozyskiwania energii, jej źródeł, różnorodności dostaw i wykorzystania. Ostatnim

poruszonym zagadnieniem była kwestia wsparcia finansowego dla niektórych państw członkowskich w celu umożliwienia im pozyskiwania energii z nowych źródeł.

- **Europejska Wspólnota Energetyczna**

W dniu 5 maja br. Jerzy Buzek i były przewodniczący Komisji Europejskiej Jacques Delors zainicjowali powstanie Europejskiej Wspólnoty Energetycznej. Ścisła współpraca w ramach sieci energetycznych, stworzenie unijnego funduszu badań w dziedzinie energii i wspólnej grupy odpowiedzialnej za zakup gazu to pierwsze kroki w kierunku jej stworzenia.

Według prof. Buzka, proponowane przez niego trzy kroki do stworzenia europejskiej wspólnoty energetycznej przyniosłyby następujące korzyści:

- UE zyskałaby korzyści skali, dzięki którym mogłaby stać się „bardziej konkurencyjna od Chin pod względem gospodarczym”.
- Państwa członkowskie otrzymałyby pomoc w inwestowaniu w kosztowne sieci i infrastrukturę energetyczną na potrzeby jednolitego rynku energetycznego.
- UE mogłaby zagwarantować przedsiębiorstwom energetycznym większą stabilność prawną i ułatwić uwalnianie funduszy na badania nad zrównoważoną energią, efektywnym wykorzystaniem paliw kopalnych i energii odnawialnej.
- Powstałby „silny blok handlowy we wspólnych negocjacjach w sprawie ropy i gazu, który umożliwiłby obniżenie ogólnych cen.”

Jerzy Buzek stwierdził: „Zamiast 27 osobnych negocjacji dwustronnych w sprawie ropy i gazu będziemy dysponować jednym wspólnym i skutecznym sposobem negocjowania umów na dostawę tych surowców. Poza tym stworzymy system podziału dostaw gazu pomiędzy krajami członkowskimi oraz system wspólnej eksploatacji infrastruktury niezbędnej do jego transportu i magazynowania.”

Europejska Wspólnota Energetyczna opiera się na sprawozdaniu think-tanku Jacquesa Delorsa *Notre Europe*, które zawiera argumenty za stworzeniem „rzeczywistej” Europejskiej Wspólnoty Energetycznej. Rzeczywistej, czyli takiej, która wykorzystywałaby zintegrowane sieci, byłaby korygowana przy pomocy narzędzi stabilizacji cen i uzupełniana przez politykę innowacji.

Sprawozdanie na ten temat:

<http://www.senat.gov.pl/k7/ue/inne/2010/026.pdf>

Strona Komisji Europejskiej nt. energetyki:
http://europa.eu/pol/ener/index_en.htm

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska